

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы
Чыты авыл җирлеге Советының утыз икенче утырышы

Чыты авыл җирлеге Советы
КАРАРЫ

22 гыйнвар, 2024 ел

№ 86

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты турында Нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты турында Нигезләмәне «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәгә 131-ФЗ номерлы Федераль законга, Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге Уставына туры китерү максатларында Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты турында кушымтада бирелгән Нигезләмәне расларга.

2. «Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты турындагы нигезләмәне раслау хакында» 2023 елның 28 декабрдәгә 84 номерлы Питрәч муниципаль районы Советының карарын үз көчен югалткан дип танырга.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматы рәсми порталында (www.pravo.tatarstan.ru) һәм Питрәч муниципаль районы рәсми сайтында (www.pestreci.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә).

4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз җаваплылыгымда калдырам.

Питрәч муниципаль районы
Чыты авыл җирлеге башлыгы

С.Ә. Фәйзрахманов

Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге
башкарма комитеты турында
НИГЕЗЛӘМӘ

1. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы җирле үзидарә органы булып тора (алга таба - торак пункт), башкарма-идарә итү функцияләрен башкара.

2. Рәсми атамасы: Татарстан Республикасы Питрәч муниципаль районы Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты, кыскартылган атамасы Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты.

3. Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, аларга ярашлы рәвештә Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, җирлек уставы, җирле референдумнарда кабул ителгән карарлар һәм башка муниципаль хокукый актлар, шулай ук әлеге Нигезләмә белән җитәкчелек итә.

4. Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты үз эшчәнлеген җирлек территориясендә Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнары, территориаль федераль башкарма хакимият органнары, район җирлекләренен җирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр белән үзара хезмәттәшлектә алып бара.

2. Юридик статусы

1. Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты юридик зат булып тора.

2. Чыты авыл җирлеге башкарма комитетының бланки исемле мөһере бар.

3. Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты милек һәм милек булмаган хокукларны һәм бурычларны сатып алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта дөгъвачы яки жавапчы булып чыгыш ясарга хокуклы, мөстәкыйль баланска ия.

4. Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты адресы:

- юридик адресы: 422783, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Питрәч районы, Чыты авылы, Совет урамы, 126А нче йорт;

почта адресы: 422783, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Питрәч районы, Чыты авылы, Совет урамы, 126А нче йорт.

3. Чыты авыл җирлеге башкарма комитеты структурасы

1. Башкарма комитет структурасы Җирлек башлыгы тәкъдиме буенча җирлек Советы тарафыннан раслана.

2. Жирлекнең башкарма комитеты структурасына Башкарма комитет житәкчесе Жирлек башлыгы, Башкарма комитет секретаре, Башкарма комитетның башка вазифалы кешеләре керә.

3. Жирле үзидарә органнары структурасын үзгәртү Уставка үзгәрешләр кертү юлы белән башкарыла.

4. Чыты авыл жирлеге башлыгы

1. Жирлек башлыгы бер үк вакытта Жирлек Советын һәм Жирлекнең башкарма комитетын житәкли.

2. Жирлек башлыгы үз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыра. Жирлек башлыгының вәкаләтләр чоры кимендә ике һәм биш елдан да ким була алмый.

3. Жирлек башлыгы жирлекнең иң югары вазыйфай заты булып тора, жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләрен хәл итү буенча Устав тарафыннан үз вәкаләтләре бирелә.

4. Жирлек башлыгының вәкаләтләре аның үз вазыйфасына керешкән көненнән башлана һәм яңа сайланган Жирлек башлыгы вазыйфасына керешкән көнендә туктатыла.

5. Жирлек башлыгы эшчәнлеген матди-финанс белән тәэмин итү федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, Жирлек Советының Уставында һәм норматив хокукый актларында каралган шартларда авыл жирлеге бюджеты акчалары исәбеннән башкарыла.

6. Авыл жирлеге башлыгы Жирлек һәм Советның игътибарын җәлеп итә һәм турыдан-туры халыкка житкерә.

7. Авыл жирлеге башлыгы Жирлекнең башкарма комитетын төзи һәм аның эшчәнлегенә Устав һәм Жирлекнең башкарма комитеты турындагы Нигезләмә нигезендә житәкчелек итә, Жирлек башкарма комитеты хезмәткәрләре вазыйфасын билгели һәм азат итә.

8. Жирлек башкарма комитеты житәкчесенең - Жирлеге башлыгы вазифаларын вакытлыча үтәү (авыруга яисә отпускка бәйле рәвештә) Чыты авыл Жирлек башкарма комитеты карары белән башкарма комитет секретарена яисә Жирлек Башкарма комитетының башка вазыйфай затына йөкләнә.

9. Жирлек Советы, жирлекнең жирле үзидарәсенең башка органнары һәм башка муниципаль берәмлекләр, дәүләт хакимияте органнары, гражданнар, оешмалар белән мөнәсәбәтләрдә Жирлек башкарма комитеты тәкъдим итә.

10. Жирлек Башкарма комитеты структурасы проектын Совет раславына кертә, хезмәткәрләр санының иң чик чиге һәм хезмәт өчен түләү фонды билгеләгән структура нигезендә Жирлек Башкарма комитетының штат расписаниесен раслый.

11. Жирлек муниципаль хезмәткәрләрен һәм башкарма комитетының башка хезмәткәрләрен вазыйфаларына билгеләп куя һәм вазыйфаларыннан азат итә, аларның эшчәнлеген тикшереп тора, кызыксындыру һәм дисциплинар җаваплылык чараларын күрә.

12. Жирлек башкарма комитеты тарафыннан федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны тәэмин итә, аларны үтәү өчен шәхсән җаваплы; тиешле законнар нигезендә һәм үтәгәндә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча хокукый актлар чыгара;

13. Жирлек башкарма комитеты компетенциясенә кертелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча хокукый актлар, шулай ук Жирлек башкарма комитеты эшен оештыру мәсьәләләре буенча хокукый актлар чыгара.

14. Жирлек Советына Жирлек башкарма комитетының эшчәнлегенә һәм эшчәнлегенә турында хисап тапшыра.

15. Жирлек башкарма комитеты халыкка даими рәвештә хәбәр итә, жирлек башкарма комитеты хезмәткәрләре тарафыннан гражданның кабул итүне оештыра, айга кимендә бер тапкыр гражданның шәхси кабул итүне гамәлгә ашыра, гражданның тәкъдимнән, гаризаларын һәм шикаятләрен карый, алар буенча карарлар кабул итә.

16. Дәүләт һәм башка органнардагы Жирлек мәнфәгатьләрен тәмин итү һәм яклау чараларын күрә, башкарма комитет исемнән судка гариза бирә, ышанычнамәләр тапшыра;

17. Жирлек башлыгы карамагына федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары белән кертелгән башка вәкаләтләрне, шулай ук Устав тарафыннан кертелгән башка вәкаләтләрне Жирлек башлыгы компетенциясенә күчерә.

18. Жирлек башлыгы утырыш башкарма комитеты тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруда, шул исәптән бюджет акчаларыннан һәм бюджеттан тыш акчалардан рациональ файдалануда иң зур нәтижелелеккә ирешү максатларында киңәшмә органнары төзәргә хокуклы.

19. Әлегә Нигезләмә белән Устав арасында каршылыklar булган очракта, Уставның нигезләмәләре кулланыла. Региональ яисә федераль законнар белән Устав нигезләмәләре каршылыклы булган очракта, Татарстан Республикасы законнары һәм Россия Федерациясе законнары кулланыла.

20. Жирлек башлыгы «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрдәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон, «Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнән башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп торы турында» 2012 елның 3 декабрдәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон, «Аерым категориядәге затларга Россия Федерациясе территориясеннән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (керемнәр) ачуны һәм счетлары (керемнәр) булуны, акчалар һәм кыйммәтле әйберләр саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм (яисә) алардан файдалануны тыю турында» 2013 елның 7 маендагы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрен, тыюларны, бурычларны үтәргә тиеш.

5. Чыты авыл жирлегенә Башкарма комитеты вәкаләтләре

1. Башкарма комитет:

- Жирлек бюджетын проекттан эшли;
- Жирлек бюджетының үтәлешен тәмин итә;
- Жирлек бюджетының үтәлешен турында хисап әзерли;
- Жирлекнең икътисады һәм социаль өлкәсе торышын чагылдыра торган статистик күрсәткечләренә жыны оештыра һәм күрсәтелгән дәүләт хакимияте органнарына Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә тапшыру;
- стратегик планлаштыру өлкәсендә «Россия Федерациясендә стратегик планлаштыру турында» 2014 елның 28 июндәге 172-ФЗ номерлы Федераль законда каралган вәкаләтләргә ия;

2) жирлек территориясендә муниципаль милеккә идарә, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- Жирлек муниципаль милкендәге мөлкәт белән идарә итә, муниципаль милек объектларын төзү, сатып алу, алардан файдалану, кушу һәм арендау мәсьәләләрен хәл итә;

- Жирлек Советы карары белән билгеләнә торган очрактарда муниципаль мөлкәтне читләштерү турында тәкъдимнәрне, шул исәптән аны хосусыйлаштыру турында тәкъдимнәрне Совет тарафыннан килештерүгә (раслауга) кертә;

- Жирлекнең икътисадый һәм социаль үсешендә муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән хезмәттәшлек турында шартнамәләр төзи; жирлек территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- Жирлек Советы билгеләгән тәртип нигезендә муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, аларның эшчәнлек максатларын, шартларын һәм тәртибен билгели, аларның уставларын раслый, муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс белән тәмин итә һәм муниципаль биремнәрне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан үтәүне финанс белән тәмин итә; муниципаль учреждениеләрне һәм предприятиеләрне үзгәртеп оештыру һәм бетерү мәсьәләләрен хәл итә, контракт нигезендә билгеләнә һәм аларның житәкчеләрен үз вазыйфасыннан азат итә;

- муниципаль заказны формалаштыра һәм урнаштыра; Жирлекне төзекләндерү, халыкка коммунал хезмәт күрсәтү, социаль инфраструктура объектларын төзү һәм ремонтлау, продукция житештерү, халыкның көнкүреш һәм социаль-мәдәни ихтияжларын канәгатьләндерү өчен кирәкле хезмәт күрсәтү, жирлекнең үз матди һәм финанс чараларын кулланып, башка эшләрне башкаруга заказчы булып тора;

- социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга «Коммерциягә карамаган оешмалар турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр цикләрендә ярдәм күрсәтә;

- кече һәм урта эшкуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;

3) территорияль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:

- Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы нигезендә Жирлекнең генераль планы проектын һәм Жирлекнең башка шәһәр төзелеше документациясе проектларын эшли һәм Совет раславына кертә, аларны гамәлгә ашыруны тәмин итә;

- халыкка экологик хәл турында хәбәр итә, табигатьтән файдалану турындагы законнарны бозучы әйләнә-тирә мохиткә куркыныч тудыручы предприятиеләр, учреждениеләр, оешмалар гамәлләре турында тиешле органнарга хәбәр итә;

- үз белдеге белән төзелгән корылманы жимерү турында, рөхсәтсез корылманы жимерү яисә аны капитал төзелеш объектларын рөхсәт ителгән төзүнең, реконструкцияләүнең жир белән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре, территорияне планлаштыру документлары, яисә федераль кануннарда билгеләнгән капитал төзелеш объектлары параметрларына туры китерү турындагы карарны Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә кабул итә.

4) төзелеш, транспорт һәм элемент өлкәсендә:

- муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, аның исәбен алып бара, жирлек территориясендә торак төзелеше өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;
- социаль наем шартнамәләре буенча бирелә торган торак урыннарға мохтажлар буларак гражданны билгеләнгән тәртиптә исәпкә ала;
- торак биналарны торак булмаган биналарга һәм торак булмаган биналарга күчерү турында билгеләнгән тәртиптә карар кабул итә, күпфатирлы йортта биналарны яңадан урнаштыруны һәм яңадан планлаштыруны килештерә, билгеләнгән тәртиптә муниципаль һәм хосусый торак фондын торак урыннарын яшәү өчен яраксыз дип таный, күпфатирлы йортлардан тыш, Россия Федерациясе яисә Россия Федерациясе субъекты милкендә булган, авария хәлендәге һәм жиимерелергә яисә реконструкцияләнергә тиешле барлык торак урыннары булган күпфатирлы йортлардан тыш;
- Жирлектә яшәүче һәм торак шартларын яхшыртуга мохтаж аз керемле гражданны, торак законнары нигезендә торак урыннары белән тәэмин итә,
- муниципаль торак фондыннан файдалануны һәм аны саклауны, әлеге фондның санитария һәм техник кагыйдәләрендә һәм нормаларында, законнарның башка таләпләрендә билгеләнгән торак урыннарының туры килүен тикшереп тора;
- Жирлекнең торак пунктлары чикләрендә жирле әһәмияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген һәм аларда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итә;
- халыкны элементә хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыруны тәэмин итә;
- 5) авыл хужалыгын һәм эшқуарлыкны үстерү өлкәсендә:
  - авыл хужалыгы житештерүен үстерү һәм авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү өчен шартлар тудыра;
  - кече һәм урта эшқуарлыкны үстерү өчен шартлар тудыра;
- б) халыкка торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә:
  - халыкны жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра; базарлар һәм ярминкәләр оештыра;
  - ял вакытын оештыру һәм халыкны мәдәният оешмалары хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;
  - массакүләм физик культура һәм массакүләм спорт жирлегә территориясендә үсеш өчен шартлар тәэмин итә, жирлекнең рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын уздыруны оештыра, спорт объектларын төзү урыны территориясендә стимуллаштыру чараларын күрә, муниципаль торак фонды йортлары янындагы территориядә спорт мәйданчыкларын төзүне һәм карап тотуны, башка муниципаль спорт корылмаларын төзүне һәм карап тотуны тәэмин итә;
  - Жирлек халкының күпләп ял итүе өчен шартлар тудыра һәм халыкның күпләп ял итү урыннарын төзекләндерүне оештыруны тәэмин итә, моңа гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр полосуларына ирекле керүен тәэмин итү дә керә;
  - ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм күмү урыннарын карап тотуны тәэмин итә;

- халыкны энергия белән тәмин итү һәм энергетика нәтижәлелеген күтәрү өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны гамәлгә ашыра, Жирлек чикләрендә муниципаль торак фонды тәшкил итә торган йортларны энергетика тикшерүен үткәрүне оештыруны, энергия белән тәмин итү турындагы һәм энергетика нәтижәлелеген арттыру турындагы законнарда каралган башка чараларны оештыруны һәм уздыруны гамәлгә ашыра;

- Жирлекнең коммуналь инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү, Жирлекнең транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү, таләпләр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган Жирлекнең социаль инфраструктурасын комплекслы үстерү программаларын эшли һәм раслый;

7) төзекләндерү өлкәсендә:

- каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортта ташу эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- төзекләндерү кагыйдәләренең үтәлешен тикшереп тора, Жирлек территориясен күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә төзекләндерүне оештыру белән шөгыльләнә;

- адрес объектларына адреслар бирүне, адресларны үзгәртү, аннулировать итүне, урам-юл челтәре элементларына (федераль эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципальара эһәмияттәге автомобиль юлларыннан, муниципаль районның жирле эһәмияттәге жирле эһәмияттәге) исемнәр бирүне, жирлек чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирүне, мондый исемнәрне үзгәртү, аннулировать итүне, мәгълүматны дәүләт адреслы реестрында урнаштыруны гамәлгә ашыра;

8) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәмин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

- Жирлек территориясендә законнарның, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә актларының үтәлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәмин итә;

- Жирлек территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының телләрен һәм мәдәниәтен саклап калуға һәм үстерүгә, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясенә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауға юнәлтелгән чараларны гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

- дәүләт хакимияте органнарының һәм дәүләт вазыйфаи затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның жирле үзидарә хокукларын боза торган актларына билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән судта яисә арбитраж судта шикаять бирә;

- жәмәгать тәртибен саклауда катнашучы гражданның һәм аларның берләшмәләренә халык дружиналары эшчәнлеге өчен шартлар тудыруны тәмин итә;

- Жирлекнең торак пунктлары чикләрендә беренчел янгын куркынычсызлыгы чараларын үткәрүне тәмин итә;

- муниципаль сайлауларны, жирле референдумны, чакыртып алу буенча тавыш бирүне эзерләүне һәм уздыруны оештыру һәм матди-техник тәмин итүне Жирлек чикләрен үзгәртү, Жирлек яңарту мәсьәләләре буенча тавыш бирүне гамәлгә ашыра;

- жыелышлар, митинглар, урам йөрешләре, демонстрацияләр һәм пикетлар үткәругә, спорт, тамаша кылу һәм башка массакүләм жәмәгать чараларын оештыруга бәйле законнарда каралган чараларны гамәлгә ашыра;

- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыруны тәмин итә;

- Жирлек территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклап калуны, алардан файдалануны һәм аларны популярлаштыруны гамәлгә ашыра;

9) мәдәният, спорт һәм балалар һәм яшьләр белән эшләү өлкәсендә:

- балалар һәм яшьләр белән эшләү буенча чаралар оештыра һәм гамәлгә ашыра, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруда катнаша, яшьләр хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен тәмин итү һәм яклау, яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыруның төп юнәлешләре буенча муниципаль программаларны эшләү һәм гамәлгә ашыру чараларын эшли, жирлектә яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру мониторингын оештыра һәм гамәлгә ашыра;

10) жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә:

- Жирлекнең жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларының исәбен алып бара һәм алардан тиешенчә файдалануны тәмин итә;

- тиешле федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

- Жирлекнең жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларынан аларга тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен өстәмә файдалануны жирлек Советы карарлары нигезендә тәмин итә;

11) муниципаль контрольне гамәлгә ашыру өлкәсендә:

- тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- жирле үзидарә органнарына бирелгән вәкаләтләрне гамәлгә ашыру буенча региональ дәүләт контроле (күзәтчелек) оештыра һәм гамәлгә ашыра;

- эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшли. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

- эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контроль нәтижеләлеген мониторинглауны оештыра һәм үткәрә, аны үткәрү күрсәткечләре һәм методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана;

- федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

12) башка вәкаләтләр:

- жирлекнең архив фондларын формалаштыруны тәмин итә;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнаша;

- үз вәкаләтләре чикләрендә федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрне гамәлгә ашыра;

- Жирлек халкы өчен әлеге Уставның 5 статьясындагы 1 пунктының 4, 6 һәм 9 бүлекләрендә каралган эшләрне (шул исәптән дежурстволарны) жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатларында социаль әһәмиятле эшләрне (шул исәптән дежурстволарны) ирекле нигездә башкаруга гражданнырны жәлеп итү турында карар кабул итә һәм аларны уздыруны оештыра;

- Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча башка вәкаләтләре, законнарда, әлеге Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, Жирлек Советы, Жирлек башлыгы яисә жирле үзидарәнең башка органнары компетенциясенә жирлек Советы карарлары белән гамәлгә ашыра.

2. Башкарма комитет Жирлекнең жирле әһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләре гамәлгә ашыра:

Жирлек музейларын төзи;

- нотариус Жирлектә булмаган очракта кануннарда каралган нотариаль гамәлләр кыла;

- опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнаша;

- жирлек территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренә хокукларын гамәлгә ашыруга бәйлә эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра;

- Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә һәм жирлек территориясендә милләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыруга ярдәм итә;

- Жирлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эзәрләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнаша;

- муниципаль янғын сакчылары төзи;

- туризмны үстерү өчен шартлар тудыра;

- кеше хокукларын тәмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышлык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтә;

- инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия ижтимагый берләшмәләре тарафыннан «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» 1995 елның 24 ноябрәндәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- хужаларсыз хайваннар белән эш итү эшчәнлеген гамәлгә ашырганда чаралар оештыра;

- «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыра;

- инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын, жайлашу физик культурасын һәм жайлашу спортын үстерүгә ярдәм итә;

- «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге 2300-1 номерлы Россия Федерациясе Законнда каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыра;

- участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына әлеге вазыйфаны хезмәткәр биләгән вакытка торак урыны бирә;

- исерек, наркотик яки башка токсик матдәләр нәтижәсендә исерек затларга ярдәм күрсәтү чараларын күрә;

- инициативалы проект турында фикер алыша һәм аны хуплау мәсьәләсе буенча карар кабул итә.

3. Жирлекнең башкарма комитеты муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган була.

Муниципаль контроль өлкәсендәге Жирлек Башкарма комитеты вәкаләтләрәнә керә:

1) тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;
2) жирле үзидарә органнарына тапшырылган гамәлгә ашыру вәкаләтләрән региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Россия Федерациясе субъектларының норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контроль нәтижәлелеген мониторинглауны оештыру һәм уздыру, күрсәткечләр һәм аны үткәрү методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана;

5) федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасы субъектларының башка норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыру. Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләрен Жирлекнең башкарма комитеты органнарына мондый органнарның статусын билгеләүче хокукый актлар нигезендә йөкләргә мөмкин.

Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга, тикшерүләренә оештыруга һәм уздыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрендәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

6. Хезмәт мөнәсәбәтләре

1. Чыты авыл жирлегә Башкарма комитетында хезмәт Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, муниципаль районда муниципаль хезмәт турындагы нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль хезмәт булып тора. Чыты авыл жирлегә башкарма комитетында муниципаль вазыйфаларда хезмәт куючы затлар муниципаль хезмәткәрләр булып тора.

2. Муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт мөнәсәбәтләре хезмәт законнары, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәт турындагы законнары, муниципаль районда муниципаль хезмәт турындагы нигезләмә белән жайга салына.

3. Чыты авыл жирлегә башкарма комитетының һәм ведомство буйсынуындагы учреждениеләр һәм предприятиеләр житәкчеләренең мөнәсәбәтләре хезмәт законнары, граждан законнары, әлегә Нигезләмә белән көйләнә, алар белән бергә хезмәт шартнамәләре төзелә.

4. Чыты авыл жирлегә башкарма комитеты хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү кануннарда һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

5. Чыты авыл жирлеге башкарма комитеты Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган хезмәтне саклау чараларын гамәлгә ашыра һәм законнарда билгеләнгән җаваплылыкка ия.

7. Чыты авыл жирлеге башкарма комитетының мөлкәте һәм финанс эшчәнлеге

1. Жирлек башкарма комитетының мөлкәте мөстәкыйль баланста исәпкә алына һәм әлеге Нигезләмә нигезендә жирлек башкарма комитеты тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен кирәкле төп һәм әйләнеш чараларыннан тора.

2. Жирлекнең башкарма комитеты билгеләнгән тәртиптә инвентарьны һәм башка матди кыйммәтләрне баланстан төшереп калдырырга хокуклы.

3. Чыты авыл жирлеге башкарма комитеты әлеге максатларга жирлек бюджетында каралган акчалар чикләрендә, шулай ук законнар белән тыелмаган башка чыганаclar исәбеннән финанслана.

4. Чыты авыл жирлеге башкарма комитетының финанс һәм икътисадый нигезен: Жирлек бюджетының үз керемнәре, югарырак бюджетлардан бюджетара трансфертлар, шулай ук идарә функцияләрен гамәлгә ашыру өчен Чыты авыл жирлеге башкарма комитетына тапшырылган башка муниципаль мөлкәт тәшкитә.

8. Чыты авыл жирлеге башкарма комитеты ликвидациясе һәм яңадан оештыру

Чыты авыл жирлеге башкарма комитетын бетерү һәм үзгәртеп кору федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм жирле үзидарә органнарының норматив актларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.